Radlin przez miesiąc uczył się oddychać świadomie. Kompleksowa kampania antysmogowa dotarła do setek mieszkańców

Jesienią 2025 roku Radlin stał się miejscem intensywnych działań edukacyjnych poświęconych jakości powietrza i zdrowiu mieszkańców. Przez ponad cztery tygodnie w mieście realizowano rozbudowaną kampanię „Zobacz czym oddychasz” Polskiego Alarmu Smogowego, która łączyła spektakularną instalację mobilnych płuc z warsztatami, wykładami ekspertów, konkursem dla dzieci i szeroką akcją informacyjną. Było to jedno z najbardziej kompleksowych lokalnych przedsięwzięć antysmogowych ostatnich lat.

Za koordynację działań po stronie miasta odpowiadała **ekodoradczyni gminy Radlin Maria Cieślik**, realizująca zadania w ramach projektu „Śląskie. Przywracamy błękit”. Dzięki jej zaangażowaniu kampania nie ograniczyła się do symbolicznej obecności instalacji, lecz objęła różne grupy mieszkańców, od uczniów szkół podstawowych po dorosłych, i stworzyła spójny program edukacyjno-informacyjny.

Instalacja, która mówi więcej niż tysiąc raportów

Przed budynkiem Zespołu Szkolno-Sportowo-Artystycznego stanęły charakterystyczne „płuca smogowe” - mobilna instalacja **Polskiego Alarmu Smogowego** pokazująca w czasie rzeczywistym stan powietrza. Przez blisko miesiąc mieszkańcy mogli dosłownie zobaczyć, co trafia do ich układu oddechowego każdego dnia. **Kampania**

edukacyjna „Zobacz czym oddychasz” stała się jednym z najważniejszych lokalnych wydarzeń prośrodowiskowych ostatnich lat.

Konstrukcja o wymiarach 2 × 4 metry wyposażona była w filtracyjny materiał oraz wentylatory zasysające powietrze. Stopniowo ciemniejący kolor „płuc” pokazywał skalę zanieczyszczeń, a wyświetlacz prezentował aktualne stężenia pyłów PM10 i PM2.5.

Siódma edycja kampanii Polskiego Alarmu Smogowego, prowadzona pod hasłem „Wymień piec”, miała jasno określony cel — uświadomić mieszkańcom, jak poważnym zagrożeniem dla zdrowia jest smog. W Radlinie działania zyskały dodatkowy wymiar dzięki włączeniu ich w regionalny projekt ochrony powietrza finansowany ze środków Unii Europejskiej i NFOŚiGW.

Konferencja z udziałem władz i ekspertów

Oficjalna inauguracja odbyła się 14 listopada, w Dniu Czystego Powietrza. W wydarzeniu uczestniczyli burmistrz Radlina **Zbigniew Podleśny** oraz jego zastępca **Marcin Król**, a także przedstawiciele mediów i środowiska medycznego.

Wsparcia merytorycznego udzieliły specjalistki zajmujące się zdrowiem dzieci: **dr n. med. Katarzyna Musioł**, onkolog i hematolog dziecięcy, oraz **lek. Anna Szytenhelm**. Ich obecność podkreślała, że problem zanieczyszczeń powietrza nie jest abstrakcyjną kwestią środowiskową, lecz realnym zagrożeniem zdrowotnym.

Edukacja przez działanie — konkursy i warsztaty

Kampania szybko wyszła poza ramy symbolicznej instalacji. Już 5 listopada ogłoszono konkurs plastyczny „Reduce, Reuse, Recycle — 3 proste zasady dla czystego powietrza”. Uczniowie w wieku od 7 do 15 lat przygotowywali antysmogowe plakaty z materiałów wtórnych: starych gazet, tekstyliów, kartonów czy nakrętek.

Na konkurs wpłynęło 14 prac, a wszyscy uczestnicy zostali nagrodzeni. Uroczyste wręczenie nagród odbyło się w grudniu w Urzędzie Miasta. Najlepsi otrzymali karty podarunkowe, pozostali — wyróżnienia i upominki finansowane ze środków projektu „Śląskie. Przywracamy błękit”.

Równolegle prowadzono warsztaty ekologiczne dla uczniów klas czwartych. Dzieci analizowały dane o stężeniach pyłów, przygotowywały wykresy jakości powietrza i tworzyły banery zachęcające mieszkańców do wymiany przestarzałych pieców. W zajęciach wzięło udział 85 uczniów.

Wiedza od specjalistów

26 listopada odbyły się dwa ważne wykłady. Pierwszy poprowadził **Emil Nagalewski**, koordynator Polskiego Alarmu Smogowego w województwie śląskim. W przystępny sposób wyjaśnił młodzieży, czym są pyły zawieszone, jak interpretować indeksy jakości powietrza i jakie skutki zdrowotne niesie długotrwałe oddychanie zanieczyszczonym powietrzem. Spotkania wysłuchało aż 130 uczniów.

Drugie wystąpienie należało do lek. **Anny Szytenhelm**, która skupiła się na wpływie smogu na zdrowie mieszkańców, szczególnie dzieci. Zaprezentowała także wyniki pomiarów z miejskich czujników oraz omówiła projekt badawczy Mistral realizowany w Radlinie.

Realne zainteresowanie mieszkańców

Łącznie w działaniach kampanii wzięło czynny udział około 230 osób, z czego zdecydowaną większość stanowiły dzieci i młodzież. Informacje o wydarzeniach rozpowszechniano poprzez strony internetowe miasta, szkoły, media lokalne i media społecznościowe.

Rozdano dziesiątki materiałów edukacyjnych, m.in. ulotki, broszury o odnawialnych źródłach energii, gry edukacyjne czy zestawy do budowy karmników.

Lokalna inicjatywa o szerokim znaczeniu

Kampania „Zobacz czym oddychasz” pokazała, że skuteczna edukacja ekologiczna zaczyna się na poziomie lokalnym. Kluczową rolę odegrała tu **ekodoradczyni Maria Cieślik**, która połączyła działania Polskiego Alarmu Smogowego z regionalnym projektem ochrony powietrza i potrzebami mieszkańców Radlina.

Dzięki temu mobilne płuca stały się nie tylko symbolem problemu, lecz impulsem do realnej zmiany postaw. Bo choć instalacja zniknęła z placu przed szkołą, świadomość mieszkańców pozostała.

Galeria

STOP

DYPLOM

Projekt zintegrowany LIFE **"Śląskie. Przywracamy błękit". Kompleksowa realizacja programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego** realizowany jest przy dofinansowaniu z Programu LIFE Unii Europejskiej oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
LIFE20 IPE/PL/000007 - LIFE-IP AQP-SILESIAN-SKY

Dodana: 18 lutego 2026 09:22 Zmodyfikowana: 5 marca 2026 13:26